

OPROEPREGLEMENT PROJECTOPROEP HOUTKANTEN LOKALE BESTUREN

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	2
1.1	Visie	2
1.2	Doelstellingen	3
2	Timing.....	4
3	Algemene voorwaarden en bepalingen.....	4
3.1	Projectpromotor en partnerschap	4
3.1.1	Partnerschap op maat	5
3.2	Projectlocatie en ligging	5
3.3	Aanplantingen en duurzaam onderhoud	6
3.3.1	Lijnvormige houtige kleine landschapselementen:	7
3.3.2	Soortkeuze en plantgoed:	7
3.3.3	Nazorg en duurzaam onderhoud	8
3.4	Andere voorwaarden en bepalingen	9
4	Procedure.....	9
4.1	Een projectaanvraag indienen	9
4.2	Ontvankelijkheid van de projectaanvraag	10
4.3	Selectieprocedure	10
4.3.1	Verloop van selectieprocedure	10
4.3.2	Beoordelingscriteria	11
4.4	Uitvoering	12
4.5	Rapportering en einduitbetaling	12
5	Financiering en kosten die in aanmerking komen.....	13
5.1	Kosten die in aanmerking komen	14
5.1.1	Kosten voor aanplant	14
5.1.2	Nazorg en beheerwerken	15
5.1.3	kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer.	15
5.2	Financiering	18
6	Communicatie over het project.....	18
7	Terugvordering van subsidies.....	18
8	Contact.....	19
9	Inspiratie en nuttige links.....	19
10	BIJLAGE:.....	20
10.1	lijst normbedragen voor aanplantingen en bescherming van de aanplant en technische voorwaarden	20
10.2	Plantenlijst	22

1.2 DOELSTELLINGEN

Met deze projectoproep beogen we de kwantitatieve en kwalitatieve versterking van het netwerk aan houtige kleine landschapselementen in het buitengebied.

Landbouwers vormen daarvoor de belangrijkste doelgroep vanuit hun eigendomssituatie en als grote landgebruiker, maar hiervoor bestaan er reeds diverse stimuli en ondersteuning (Vlaams Landbouw investeringsfonds voor o.a. aanplant van kleine landschapselementen; beheerovereenkomsten voor het onderhoud ervan). Daarom richt deze oproep zich specifiek op gemeenten en provincies die als eigenaars en beheerders van wegen en waterlopen ook gronden en zones in eigendom of beheer hebben waar houtige kleine landschapselementen van aanzienlijke omvang groeien of aangeplant kunnen worden.

Via deze oproep stimuleren we gemeenten en provincies om nieuwe hagen, heggen, bomenrijen, knotbomenrijen, dreven en houtkanten aan te planten en op die manier lokaal invulling te geven aan de klimaatdoelstellingen. Bomen en struiken slaan immers koolstof uit de atmosfeer op tijdens hun groei én helpen om de broeikasgasemissies te verminderen. Dankzij de nieuwe aanplantingen en door ook nazorg en onderhoud in de eerste jaren mee te nemen, evenals het latere beheer, zorgen we voor een toekomstgerichte en langdurige bijkomende koolstofopslag die gegarandeerd wordt op lange termijn. We beogen minstens 15.000 ton CO₂-opslag/ha met de nieuwe aanplantingen, wat het equivalent is van meer dan 100km nieuwe houtige landschapselementen.

Daarnaast zijn die houtige landschapselementen op het platteland ook voor de biodiversiteit zeer belangrijk. Hagen, heggen, bomenrijen, knotbomenrijen, dreven en houtkanten vormen immers de habitats van heel wat inheemse flora en fauna (verblijfplaats, nestgelegenheid en voedselbron) én ze vormen ook belangrijke en noodzakelijke verbindingen tussen de natuur- en bosgebieden die in Vlaanderen sterk verspreid zijn en nadeel ondervinden van de versnippering van ons landschap. Helaas zagen we de laatste decennia veel houtige landschapselementen degraderen of zelfs helemaal verdwijnen om verschillende redenen. Met deze oproep willen we de netwerkvorming tussen natuur- en bosgebieden versterken, evenals de biodiversiteit op lokale schaal bevorderen, complementair met initiatieven naar andere doelgroepen.

Naast bijkomende houtkanten zetten we met deze projectoproep ook in op de kwalitatieve versterking van het netwerk: door het gebruik van inheems én autochtoon plantgoed maken we besturen bewust rond dit thema en stimuleren we indirect de opkweek ervan. Verder kunnen ook sterk gedegreerde houtige kleine landschapselementen hersteld worden; tot slot wordt het kwaliteitsvol onderhoud meegenomen door de nazorg en beheerwerken in de eerste jaren na aanplant te integreren en het verder planmatig onderhoud op langere termijn te faciliteren. Beheer in de eerste tien tot twintig jaren van nieuwe houtige kleine landschapselementen is cruciaal in functie van goede ontwikkeling en uitgroei rekening houdend met randvoorwaarden uit de directe omgeving (vlotte en veilige doorgang van verkeer, onderhoud van waterloop, enz.). Van zodra de gewenste beheervorm bereikt is, vormt een regulier beheer de garantie op een lange levensduur en bijgevolg op een langdurige koolstofopslag en standvastig landschapselement in de omgeving. Naast het beheer in de eerste jaren zetten we ook in op systemen voor beheerplanning, kennisopbouw, vorming en betrokkenheid van lokale actoren bij het beheer.

////////////////////////////////////

- 6. natuurlijke personen;
- 7. feitelijke verenigingen.

De Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse gewest en de verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest kunnen partner zijn, maar geen subsidies ontvangen.

Bij twijfel moet de projectpromotor contact opnemen met de VLM.

3.1.1 Partnerschap op maat

Een projectpromotor mag samenwerken met andere partners naargelang zijn capaciteit en deskundigheid voor deze projectoproep en naargelang de beoogde realisatie.

Goede begeleiding is nodig van bij de planningsfase over aanplant tot en met eerste jaren na aanplant. Dergelijke expertise, ervaring is aanwezig bij diverse organisaties die momenteel samenwerken met of dienstverlening aanbieden voor lokale besturen rond groenprojecten en beheer, hen begeleiden daarbij of in opdracht van hen werken: middenveldorganisaties met werking rond landschaps-, natuur- en groenbeheer (vb Regionale Landschappen); maatwerkbedrijven met werking rond landschaps-, natuur- en groenbeheer; enz.

Daarnaast kan een gemeente- of provinciebestuur ook een private externe dienstverlener inschakelen bij het project (studiebureau, landschapsarchitecten en groenontwerpers). Deze worden evenwel niet beschouwd als projectpartner, maar de kosten van de externe dienstverlening kunnen wel ingebracht worden door de projectpromotor.

Binnen het projectpartnerschap moet de kwaliteitscontrole gewaarborgd zijn en belangenvermenging vermeden worden. Als een partner-organisatie dienstverlening biedt aan het bestuur en hen begeleidt of toezicht houdt bij de aanplantingen of beheerwerken, mag hun organisatie niet instaan voor de aannemingswerken van die werken in kwestie.

De rol van elke projectpartner wordt verduidelijkt in de subsidieaanvraag.

Tussen de projectpromotor en elke projectpartner wordt een samenwerkingsovereenkomst of een intentieverklaring tot samenwerking opgesteld en bij de subsidieaanvraag gevoegd.

3.2 PROJECTLOCATIE EN LIGGING

In het kader van deze oproep moeten de projecten in het Vlaamse Gewest liggen en omvatten ze locaties waar bijkomende bomen en/of struiken aangeplant zullen worden die kunnen uitgroeien tot lijnvormige houtige kleine landschapselementen langs wegen, trage wegen, fietsostrades, waterlopen, berm langs waterlopen, perceelsranden, enz. Vlakvormige aanplantingen met een park- of boskarakter komen dus niet in aanmerking voor deze oproep.

////////////////////////////////////

- de beoogde acties inzake draagvlakverbreding;
- een plan van aanpak en tijdsplanning;
- een projectbegroting;

De projectaanvraag bevat ook een aantal verplichte bijlagen:

- Een kaart die de precieze locatie(s) van de houtige kleine landschapselementen aangeeft op verschillende schaalniveaus;
- Bewijs van eigendom, aanplantrechten of een gebruiksovereenkomst met de eigenaar (minimum termijn van 20 jaar);
- Engagementsverklaringen met de partners indien van toepassing (zie voorbeeldformulier);
- Een gedetailleerde projectbegroting in het bijgevoegde sjabloon;
- Andere subsidies (indien van toepassing);
- Vergunningen (indien reeds beschikbaar bij de projectaanvraag).

Als u een projectaanvraag wil indienen, vult u daarvoor het inschrijvingsformulier in en het sjabloon voor de projectbegroting.

Het aanvraagformulier en de bijlagen moeten per mail bezorgd worden aan de Vlaamse Landmaatschappij via xxx@vlm.be, uiterlijk op xxx (datum- jaartal aanvullen).

4.2 ONTVANKELIJKHEID VAN DE PROJECTAANVRAAG

Een projectaanvraag is ontvankelijk als:

- het aanvraagformulier volledig en correct ingevuld en ondertekend is.
- Toetsing van de projectlocatie als buitengebied: in welke mate wordt de projectlocatie en de omgeving beschouwd als buitengebied en beantwoordt het aan de bijhorende criteria (zie §3.2 projectlocatie en ligging).
- het aanvraagformulier en de verplichte bijlagen uiterlijk op xx (datum en jaartal aanv) ingediend werden bij de VLM.

Als de bijlagen niet toegevoegd zijn, zal de VLM de ontbrekende stukken opvragen. De aanvrager heeft dan nog 10 werkdagen om de ontbrekende bijlagen te bezorgen. Als dat niet gebeurt, wordt de projectaanvraag onontvankelijk verklaard. De jury zal de projectaanvraag dan niet verder beoordelen of goedkeuren.

4.3 SELECTIEPROCEDURE

4.3.1 Verloop van selectieprocedure

Een jury beoordeelt de ontvankelijke projectvoorstellen aan de hand van de beoordelingscriteria. Op basis van de beoordeling worden de projectvoorstellen gerangschikt. De goedkeuring van de projecten en toekenning van de subsidies gebeurt volgens de opgestelde rangschikking, op basis van de onderstaande beoordelingscriteria.

////////////////////////////////////

Er wordt een duidelijke en realistische raming van de totale projectkost vermeld in het projectvoorstel, met een eigen bijdrage van minstens 30%; de eigen bijdrage mag via andere subsidies of toelagen onder voorwaarde van 5.2 (nog aanvullen).

Alleen kosten die gemaakt en betaald worden binnen de termijn van de uitvoering van het project, komen in aanmerking voor subsidiëring. Kosten voor de verdere instandhouding van de aanplantingen na afloop van het project (instandhouding 20 jaar – zie §4.4), worden dus niet in rekening gebracht.

5.1 KOSTEN DIE IN AANMERKING KOMEN

Volgende kosten die binnen het project gemaakt worden, komen in aanmerking voor subsidiëring:

- de uitvoering van de aanplanting, inclusief eventuele flankerende werken om de aanplant te beschermen;
- De uitvoering van nazorg en beheerwerken tijdens de looptijd van het project;
- kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer; dit kan personeelskosten omvatten, kosten voor externe dienstverlening en werkingskosten .

Deze kosten kunnen door projectpromotor of partner gemaakt worden.

Volgende kosten komen niet in aanmerking voor subsidiëring:

- Kosten die geen duidelijke link hebben met het project;
- Kosten waarvoor de facturatie en betaling gebeurden vóór de start of na de afloop van de projectuitvoeringstermijn;
- kosten voor aankoop, huur en/of pacht van gronden;
- kosten voor aankoop van machinerie of werk materiaal voor aanplant, onderhoud/beheer;
- Kosten voor bestrijdingsmiddelen
- Kosten voor vergunningsplichtige werken waarvoor geen vergunning aangeleverd wordt;
- Boetes, financiële sancties, schulden en gerechtskosten;
- Recupereerbare btw;
- studiekosten

5.1.1 Kosten voor aanplant

De subsidie voor de aanplanting en bijhorende bescherming, wordt uitsluitend berekend op basis van de normbedragen vermeld in dit oproepreglement en de effectieve realisaties op het terrein. In globo omvatten de normbedragen de volledige vergoeding (100%) van het nodige materiaal, de werkuren en inzet machinerie voor deze werkzaamheden. Daarop wordt het subsidiepercentage toegepast.

////////////////////////////////////

Voor de aanplanting omvat dit technisch, administratieve, logistieke en organisatorische voorbereiding van de aanplanting (terreinbezoek, soortkeuze volgens standplaats en type KLE, vergunningsaanvraag, eventueel marktbevraging overheidsopdrachten, plantgoed bestellen, beplantingsplan uitwerken, enz.); tijdens en kort na de uitvoering van de aanplantingen is supervisie en toezicht op de uitvoering van de werken belangrijk zodat dit volgens de regels van de kunst en de opgegeven lasten gebeurt. In het eerstvolgende groeiseizoen is opvolging van de aanplant belangrijk om uitval (plantgoed dat niet groeit) te bekijken, nazorg te bepalen en de eerste beheerwerken voor te bereiden, op te volgen en te controleren.

- Personeels-, werkingskosten en/of kosten van externe dienstverlening voor de initiatieven rond draagvlakverbreding in de fase van de aanplant en/of het beheer (communicatie, opmaak en productie communicatiemateriaal, organisatie van evenementen, doelgroepen betrekken en/of activeren,...) om de betrokkenheid van en het draagvlak bij omwonenden, streekbewoners en andere doelgroepen te vergroten (o.a. landbouwers, vrijwilligers, buurtcomité, wijkorganisatie, enz.), enz.
- Personeels-, werkingskosten en/of kosten van externe dienstverlening voor de opstart van duurzaam en kwalitatief beheer (opmaak beheerplanning, vorming organiseren, systeem voor kennisopbouw opstarten, enz.)

Deze kosten worden evenwel tot een maximum van 5.000€ per project in rekening gebracht.

Voor de berekening van de personeelskost van de projectpromotor of -partner wordt er gewerkt met een vereenvoudige kostenoptie (die reeds toegepast wordt bij EFRO-projecten):

$$\text{maandwedge} * (1,2/100) = \text{standaarduurtarief.}$$

De factor van 1,2 houdt rekening met alle kosten van de werkgever bovenop het brutoloon (vakantiegeld, eindejaarstoelage), maar ook met verminderingen, ziekte, verlof, etc. Voor de vaststelling van het subsidiabele bedrag van de personeelskosten geeft de projectpromotor dus de gepresteerde uren van personeelslid op, de verantwoording voor die inzet, evenals de maandwedge.

////////////////////////////////////

Overzicht kosten en kostprijsberekening per projectonderdeel :

	maximum -bedrag	Berekening op basis van	Kostprijsberekening
Kosten voor uitvoering van AANPLANTING	/	Normbedragen aanplanting	Voorziene aanplanting X normbedrag
Kosten voor de BESCHERMING van de aanplanting (omheining/afrastering)	/	Normbedragen bescherming	Voorziene bescherming X normbedrag
Kosten voor NAZORG en BEHEERwerken	/	20% van kostprijs voor aanplanting (excl. bescherming)	20% van kosten voor uitvoering aanplanting
Diverse kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer: - Eigen personeel of personeel van partners - Kosten voor externe Dienstverlening - Werkingskost	Max. 5000 €	personeelskost volgens profiel/barema Kost voor inzet personeel op basis van factuur Kostenbewijs (factuur, onkostennota)	Aantal gepresteerde uren X personeelskost volgens profiel/barema Aantal gepresteerde uren X kostprijs volgens factuur
TOTALE Projectkost			SOM van bovenstaande kosten

Het subsidiebedrag bedraagt 70% van de totale projectkost die rekening houdt met normbedragen, de procentuele verhoudingen en maximale bedragen.

5.2 FINANCIERING

Er worden geen voorschotten voorzien voor de goedgekeurde projecten.

De projectpromotoren zorgen voor een eigen inbreng van 30% van de totale projectkost; de eigen inbreng bestaat uit niet-gesubsidieerde deel van aanplant, nazorg/beheer, én diverse kosten voor begeleiding van werkzaamheden, initiatieven voor draagvlakverbreding en opstart beheer.

Andere subsidies mogen gebruikt worden voor de eigen inbreng tenzij die afkomstig zijn van het Lokaal energie- en klimaatpact. Ze worden wel op voorhand gemeld, en de totale subsidiëring mag niet meer bedragen dan 100% van de totale projectkost.

6 COMMUNICATIE OVER HET PROJECT

De projectpromotor voorziet minstens één infobord¹, vlakbij de aanplantingen ifv zichtbaarheid en herkenning ervan, in combinatie met inhoudelijke informatie over het nieuwe houtig klein landschapselement. Omvang, kleur- en materiaalgebruik van de communicatiedrager worden afgestemd op de omgeving: het mag voldoende aandacht trekken en opvallen in balans met landschappelijke integratie.

Aanvullende communicatie-initiatieven zijn uiteraard toegelaten en aangewezen (artikel, sociale media, infoblad, nieuwsbrief, enz).

Het door de Vlaamse Landmaatschappij ter beschikking gestelde logo moet vermeld worden bij alle communicatie activiteiten over het project.

7 TERUGVORDERING VAN SUBSIDIES

De toegekende subsidie kan geheel of gedeeltelijk teruggevorderd worden of niet volledig uitbetaald worden in onderstaande gevallen:

- de uitvoering van de activiteiten is onvoldoende;
- bij de besteding van de subsidie wordt de overheidsopdrachtenregelgeving niet nageleefd;
- de begunstigde leeft de voorwaarden niet na waaronder de projectsubsidie werd verleend;

---

¹ met vermelding van de herkomst van de subsidies

- de begunstigde leeft de communicatieverplichtingen niet na;
- de begunstigde wendt de subsidie niet aan voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend;
- de begunstigde verhindert de controle ter plaatse;
- de begunstigde verantwoordt de subsidie niet volledig en binnen de bepaalde termijn.

8 CONTACT

Bijkomende vragen kunt u altijd mailen naar xxxx @vlm.be (aanvullen).

9 INSPIRATIE EN NUTTIGE LINKS

Info over autochtoon plantgoed: [autochtoon plantgoed – plant van hier](#) (omvat ook plantgids met aangewezen soorten per streek); [bosbouwkundig teeltmateriaal](#)

Het doel van Bomenwijzer is om je te helpen een doordachte en duurzame boomsoortkeuze te maken voor elke specifieke situatie. Daarbij vertrek je van de standplaats waar de boom moet komen en het eindbeeld dat je voor ogen hebt : <https://bomenwijzer.be/>

[Vlaams actieplan wilde bestuivers](#)

10 BIJLAGE:

10.1 LIJST NORMBEDRAGEN VOOR AANPLANTINGEN EN BESCHERMING VAN DE AANPLANT EN TECHNISCHE VOORWAARDEN

Werkzaamheden die op forfaitaire basis in aanmerking komen voor de subsidie	Normbedrag (euro)	Norm-eenheid	technische voorwaarden
Aanplant haag	10 €	m	(1) het plantgoed bestaat uitsluitend uit streekeigen en gecertificeerd autochtoon plantgoed; (2) een haag wordt alleen mechanisch beschermd tegen vraat; (3) een haag is minstens 25m lang, heeft minstens 4 planten per meter, is aangelegd met plantgoed dat minstens 60cm hoog is en wordt aangeplant tussen 15 november en 15 maart. Dode planten worden door geschikte soorten vervangen. Indien noodzakelijk wordt de haag met een afrastering beschermd tegen het vee; (4) waardplanten voor bacterievuur worden niet geplant in een straal van 1000m van fruitboomgaarden en boomkwekerijen; (5) er worden geen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt op de haag;
Aanplant heg	3,5€	m	1) het plantgoed bestaat uitsluitend uit streekeigen en gecertificeerd autochtoon plantgoed; (2) een heg wordt alleen mechanisch beschermd tegen vraat; (3) een heg is minstens 25m lang, heeft minstens 1 plant per meter, is aangelegd met plantgoed dat minstens 60cm hoog is en wordt aangeplant tussen 15 november en 15 maart. Dode planten worden door geschikte soorten vervangen. Indien noodzakelijk wordt de heg met een afrastering beschermd tegen het vee; (4) waardplanten voor bacterievuur worden niet geplant in een straal van 1000m van fruitboomgaarden en boomkwekerijen; (5) er worden geen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt op de heg;
Aanplant houtkant	150€	Are	(1) het plantgoed bestaat uitsluitend uit streekeigen en gecertificeerd autochtoon plantgoed; (2) een houtkant wordt alleen mechanisch beschermd tegen vraat; (3) een houtkant heeft een

Boombescherming - boomkokers	50€		Een boomkorf in zwaar, gegalvaniseerd draadnet (dikte 3mm; hoogte 1.8m, diameter 25cm; mazen 5 cm x 5 cm (voor schapen) en mazen 5cm x 10 cm (voor runderen)) wordt vastgemaakt aan de boompaal, ofwel een kant-en-klaar boomharnas met stangen op 3 tot 5 cm afstand
Bescherming aanplant heg, haag en houtkant met omheining, afrastering	4€	m	de subsidiabele kosten bestaan uit de kosten voor de palen en draad

10.2 PLANTENLIJST

Nederlandse benaming	Wetenschappelijke benaming	Haag	Heg	Houtkant	Bomenrij of knotbomenrij
amandelwilg	salix triandra	x	x		
beklierde heggenroos	rosa tomentella	x	x		
berijpte viltroos	rosa sherardii	x	x		
beuk	fagus sylvatica	x	x	x	x
bittere wilg	salix purpurea	x	x		x
bosroos	rosa arvensis	x	x		
boswilg	salix caprea			x	
duindoorn	hippophae rhamnoides	x	x		
duinroos	rosa pimpinellifolia	x	x		
eenstijlige meidoorn	crataegus monogyna	x	x	x	x
egelantier	rosa rubiginosa	x	x		
fladderiep (steelolm)	ulmus laevis			x	x
gaspeldoorn	ulex europaeus	x	x		
gelderse roos	viburnum opulus	x	x	x	
gele kornoelje	cornus mas	x	x	x	
geoorde wilg	salix aurita	x	x		
gewone es	fraxinus excelsior			x	x
gewone esdoorn	acer pseudoplatanus			x	x

////////////////////////////////////

sporkehout (vuilboom)	rhamnus frangula	x	x	x	
tamme kastanje	castanea sativa			x	x
tweestijlige meidoorn	crataegus laevigata	x	x	x	x
veldesdoorn	acer campestre				x
viltroos	rosa pseudosabariusculla	x	x		
wegedoorn	rhamnus cathartica	x	x	x	
wilde aalbes	ribes rubrum	x	x		
wilde kardinaalsmuts	euonymus europaeus	x	x	x	
wilde kruisbes	ribes uva-crispa	x	x		
wilde liguster	ligustrum vulgare	x	x		
wilde lijsterbes	sorbus aucuparia	x	x	x	x
wilde zwarte bes	ribes nigrum	x	x		
wintereik	quercus petraea			x	x
winterlinde	tilia cordata				x
zachte berk	betula pubescens				x
zoete kers	prunus avium				x
zomereik	quercus robur			x	x
zuurbes	berberis vulgaris	x	x		
zwarte els	alnus glutinosa			x	x

//